

חייב לפלס לעצמו דרך בכל מחיר, הוא הצליח לעשות זאת. הוא הגיע פנימה והתייצב זקוף מעל כולם, דווקא על ערימת העפר שאמורה היתה לכסות את הגופות. אחר כך נאלצו הקברנים לדחוף אותו אחורה, כדי שיוכלו לבצע את עבודתם.

מן הצד השני התאמצו באותו זמן דויד לוי ומנחם סבידור להראות את נוכחותם, וגם הם פילסו לעצמם דרך בי כוח לעבר הקבר הפתוח.

בלט בחסרונו נשיא המדינה.

עגלת הרב

דגדיד לעשות מכולם שלמה גורן. הוא כמעט נפל אל הקבר הפתוח בדרך למרכז. ולא הסתפק בכך. הוא גם עמד וקרא פסוקים בעניין עגלה ערופה. זהו טקס שערכו כוהני העיר סמוכה למקום שבו נמצא אדם שנרצח, ושמתרתו להכריז שידי התושבים נקיות מהדם.

השקט מסביב היה מתוח. קול לא נשמע. לא רבים הבינו את משמעות מיליוליו. רק כאשר הגיע גורן לפסוק "ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו", התפרצו כמה קולות מסביב בזעקה וזעמת. המתח היה רב, ולא רחוק היה הרגע שכל ההלוויה היתה הופכת להפגנה של התפרצות רגשות וזעמים כנגד המימסד. משרתיו ושקרניו.

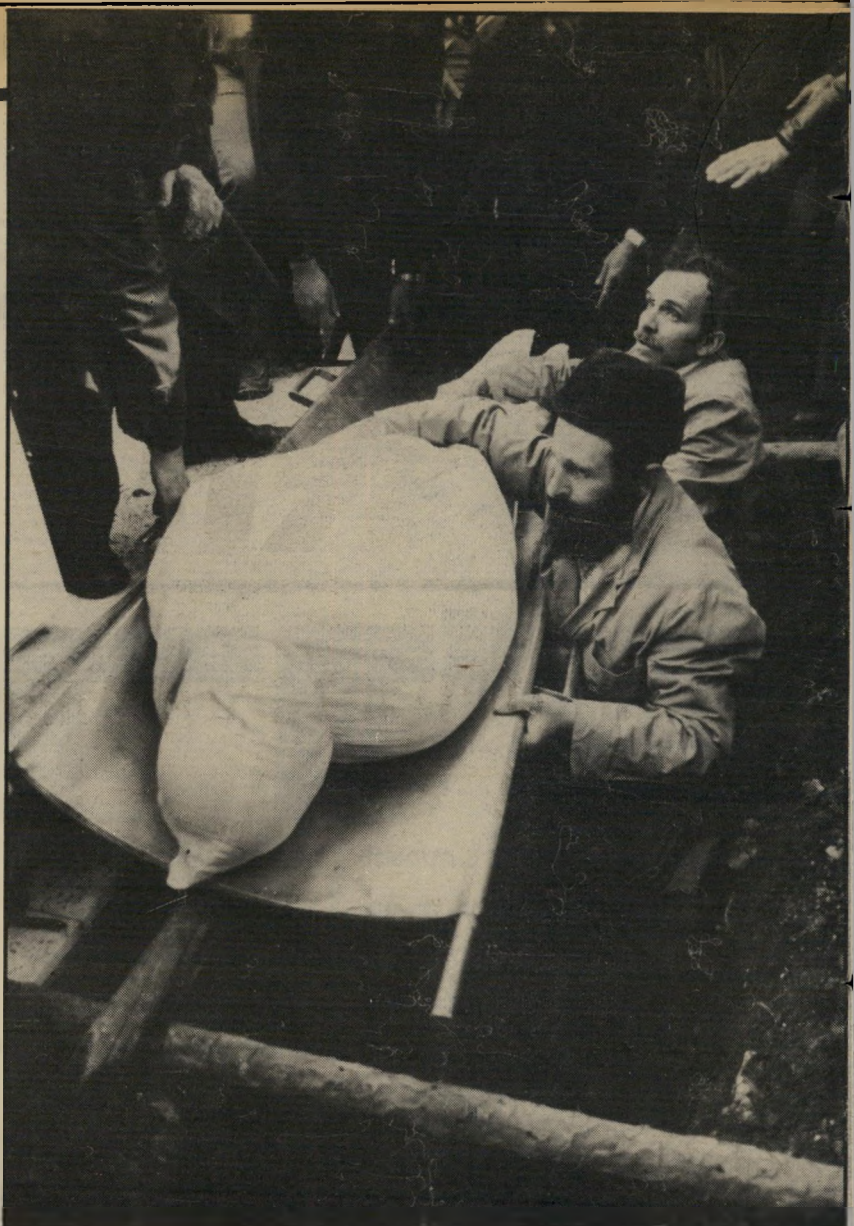
האם השכולה לא עמדה במתח הרב וביקשה מהקהל, בצעקות של ייאוש, לשרוק. היא לא רצתה הפגנה פוליטית. היא רצתה לקבור את בנה בשקט. היא רצתה להתייחד עם יגונה ועם המישפחה הקרוב. והיא שמנעה את התפרצות העניין. במשך הטקס עמדו רוב האנשים ללא כיפות לראשיהם. זה לא היה טקס דתי

לגביהם, אלא מסע כבוד אחרון לחבר שלחם בשקט מילחמה של צדק.

בתום הטקס צעדו אנשים בשקט בסך ליד הקבר, לחצו בדומיה את ידה של האם השכולה והתייצבו בצד, על השביל. הם עמדו שם עוד שעה ארוכה, גם אחרי שהמישפחה כבר יצאה מהמקום.

איש כמעט לא דיבר. איש לא רצה ללכת משם. איש לא זז ממקומו. כולם בראשים מורכנים ועיניים בהוות. כמו מניסים להתרגל למציאות אחרת.

ענת סרגוסטי

אל הבור

גופתו של אמיל גרינצווייג מורדת אל הקבר (גם למטה משמאל), כשבאותו זמן פילסו לעצמם עסקנים למיניהם את דרכם אל מרכז העניינים ואל מול עדשות המצלמות בנסותם לזכות בפירוטת חינוס.

הבור הפתוח, ובקושי פילסו דרך למישר פחה. אל ההלוויה הגיעו חברי-כנסת רבים. חלקם, כאלה שהרגישו הודות. אלה עמדו בשקט בצד, רחוק ממרכז העניינים וממזלמות, ועמדו אחר-כך שעה ארוכה ביד תור כדי ללחוץ את ידי האבלים. היו ביניהם כל חברי מפ"ם, יוסי שריד, יצחק רבין ואחרים.

והיו ביניהם כאלה שבאו, והיה חשוב להם שיראו שהם באו. הם היו חייבים להגיע קדימה, למקום שבו עמדו הצלמים ליד הקבר, והם עשו הכל כדי להגיע לשם. הם דחפו אנשים במרפקים, דרכו על רגליים.

שימעון פרס נדחף מצד אחד, הוא היה

מסע אחרון אל הקבר היה חרישי. הי מישפחה צערה בדומיה מאחרי הארון, ורק יבבות עצורות של האם השכולה קרעו מפעם לפעם את השקט. אלפי אנשים צעדו אחרי הארון בראש מורכן ובצעדים קטנים.

מקום טוב

ליד הקבר

ראשון הגיע אל הקבר ח"כ שבה וייס. הוא תפס מקום טוב מול הצלמים שעמדו מוכנים. שוטרים רבים עמדו ליד

ליד הקבר

מרדכי וירשובסקי, עדי אמוראי, יוסי שריד ואברהם בורג עומדים ליד הקבר וחולקים כבוד אחרון לנרצח. בורג נפצע בגבו מרסיי הריומן שהרג את אמיל וכעת הציבה המישורה שמירה על ביתו.